श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-३ (SEM-6)	**प्रश्नपत्रम् – ६**	गुणाः - ७०
विषयः – साहित्यशास्त्रम्	----	समयः - ११ तः २
दिनाङ्कः – २३/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – साहित्यदर्पणे – ८-९-१० परिच्छेदाः	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	**द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) ओजश्चित्तस्य विस्ताररूपं दीप्तत्वमुच्यते । वीरबीभत्सरौद्रेषु क्रमेणाधिक्यमस्य तु ॥ (२) श्लेषः समाधिरौदार्यं प्रसाद इति ये पुनः । गुणाश्चिरन्तनैरुक्ता ओजस्यन्तर्भवन्ति ते ॥ (३) ओजः प्रकाशकैर्वर्णैर्बन्ध आडम्बरः पुनः । समासबहुला गौडी---- ॥	
प्रश्नः -२	ग्रन्थोक्तदिशा माधुर्यगुणः सोदाहरणं विवेचनीयः । अथवा प्रसादगुणः ग्रन्थोक्तदिशा प्रतिपादनीयः ।	०८
प्रश्नः -३	**टिप्पणीद्वयं लेख्यम् ।**	०४
	(१) पाञ्चाली रीतिः (२) वैदर्भीरीतिः (३) गुणलक्षणम् (४) रीतिलक्षणम्	
प्रश्नः - ४	**पञ्चप्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।**	०५
	(१) कति रीतयः ? नामानि लिखत । (२) कति गुणाः ? नामानि लिखत । (३) लाटीरीतेः लक्षणम् किम् ? (४) गुणनिरनपणं कस्मिन्परिच्छेदे ? (५) ओजोगुणव्यञ्जका रचना कीदृशी भवेत् ? (६) कः समाधिः ? (७) मिश्रभावेन का रीतिः ?	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः -५	**द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) विभावना विना हेतुं कार्योत्पत्तिर्यदुच्यते । उक्तानुक्तनिमित्तत्वाद् द्विधा सा परिकीर्तिता ॥ (२) शब्दार्थयोः पौनरुक्त्यं भेदे तात्पर्यमागतः । लाटानुप्रास इत्युक्तः । (३) श्रोतीं यथैववाशब्दाः इवार्थो वा वतिर्यदि ।	

प्रश्नः -६	उपमालङ्कारः ग्रन्थोक्तदिशा सप्रकारं विवेचनीयः । अथवा रूपकालङ्कारस्य लक्षणं विलिख्य तद्भेदान् सोदाहरणं विवेचयत ।	०८
प्रश्नः -७	**टिप्पणीद्वयं लिखत ।**	०४
	(१) उत्प्रेक्षालक्षणम् (२) विशेषोक्तिः (३) अतिशयोक्तिः (४) यमकम्	
प्रश्नः -८	**पञ्चप्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।**	०५
	(१) अनुप्रासलक्षणम् किम् ? (२) अपह्नुतिलक्षणं किम् ? (३) उत्प्रेक्षालङ्कारस्य कति भेदाः आहत्य ? (४) कः वृत्यनुप्रासः ? (५) अनन्वयस्य लक्षणं किम् ? (६) "सत्यर्थे" इत्यस्य किं प्रयोजनं यमके ? (७) अलङ्कारलक्षणं किम् ?	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -९	**द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) दृष्टान्तस्तु सधर्मस्य वस्तुनः प्रतिबिम्बनम् । (२) यद्येत एवालङ्काराः परस्परविमिश्रिताः । तदा पृथगलङ्कारौ संसृष्टिः सङ्करस्तथा ॥ (३) जातिश्चतुर्भिर्जात्याद्यैर्गुणो गुणादिभिस्त्रिभिः । क्रिया क्रिया द्रव्याभ्यां यद् द्रव्यं द्रव्येण वा मिथः ॥ विरुद्धमेव बासेन विरोधोऽसौ दशाकृतिः ॥	
प्रश्नः -१०	सङ्करसंसृष्टयोः साम्यं वैषम्यं च सोदाहरणं प्रतिपादयत । अथवा निदर्शनाप्रतिवस्तूपमयोः साम्यं वैषम्यं च सोदाहरणं विवेचयत ।	०८
प्रश्नः -११	**एका टिप्पणी लेख्या ।**	०२
	(१) समासोक्तिः (२) एकावली	
प्रश्नः -१२	**द्वयोः एकैकवाक्यद्वारा उत्तरलेखनं करणीयम् ।**	०२
	(१) कारणमालायाः लक्षणं लिखत । (२) तिलतण्डुलवत् कोऽलङ्कारः ? (३) अर्थान्तरन्यासलक्षणं किम् ?	

***